

Svar til Namsos SV på spørsmål knyttet til KSK-rapport og skolestruktur

Det vises til henvendelse fra Namsos SV 26.05.26 med forespørsel om nærmere svar på spørsmål knyttet til KSK-rapporten og skolestruktur. Spørsmålene er klippet inn i sin helhet. Kommunedirektørens tilbakemelding følger under hvert spørsmål.

Kommunedirektøren gir svar på disse spørsmålene nå når høringsperiode i sakene er over. Samlete vurderinger av KSKs omstillingsplan og samlede vurderinger knyttet til skolestruktur kommer som egne saker til politisk behandling i politiske utvalg i juni.

Namsos SV har følgende spørsmål til kommunedirektøren om omstillingsplanen:

1. Brann og redningstjenester

Vi spør kommunedirektøren om å utdype eller gi mere kommentarer om handlingsrommet for ytterligere omstilling av kommunens brann og redningstjenester?

Vi viser til at det formidles følgende om dette tjenesteområdet i rapporten, jf. s.10.

«Brann og ulykkes vern drives 9 millioner kroner høyere enn gjennomsnittet i landet uten Oslo. Men tallene her er ikke direkte sammenlignbare fordi brann og redningstjenestene er ulike, bl.a. når det gjelder kaserneing av mannskap»

I delrapport 1 omtales tjenesteområdet slik:

- Det er store forskjeller mellom kommuner i utgiftsnivå.
- Namsos har høyere kostnader til brann og ulykkesvern enn landsgjennomsnittet og gjennomsnittet i kommunegruppen. Innsparing ift. Kommunegruppen er 3,5 mill. kroner og ift. landet vel 11 millioner kroner.
- Høye kostnader til brann- og ulykkesvern i Namsos må sees i sammenheng med avstander og spredt bosetting, samt lokale risikoforhold.
- Investeringer kan også ha bidratt til høyere kostnader
- Kravene til brann og ulykkesvern er regulert gjennom lover og forskrifter, men det er ulik praksis i hvordan regelverket tolkes og brukes. Analysen gir ikke grunnlag for å vurdere om praksis og oppfølging av blant annet ROS-analyser har bidratt til høyt kostnadsnivå i Namsos.
- At Namsos bruker mer enn andre både på beredskap og forebygging kan likevel være en indikasjon på en noe strengere praksis i Namsos enn i mange andre kommuner.

I vedlegg til omstillingsplanen, med søkelys på endringer fra 2024 til 2025, kommenteres:

- Utgiftsnivået er redusert fra 2024 til 2025, men fortsatt betydelig høyere enn for eksempel Verdal og Skaun kommune.
- Det er utgiftene til beredskap som er redusert, samtidig er utgiftene til forebygging økt noe.

Svar: For brann og redning er det listet opp en rekke tiltak som i sum vil ta ned kostnadsnivået med 1 mill. kroner. Dette vurderes som gjennomførbart uten at det går på bekostning av beredskapen. Sammenlignet med andre kommuner som har like geografiske forutsetninger har Namsos kommune et kostnadsnivå på tjenesten som er likt eller noe lavere. Ytterligere

reduksjon vil kreve en revurdering av dagens stasjonsstruktur, men dette kan ikke anbefales basert på risiko- og sårbarhetsanalysen som ligger til grunn for dagens beredskap.

2. Voksenopplæring

Vi ber kommunedirektøren om å framlegge en vurdering av bemanningsreduksjoner i voksenopplæringstilbudet utover det som framkommer i omstillingsrapporten?

I delrapport 1 omtales tjenesteområdet slik:

- Driftsutgifter til voksenopplæring er betydelig høyere enn landssnittet, men redusert fra 2022 og 2023 til 2024

I vedlegg til omstillingsplanen, med søkelys på endringer fra 2024 til 2025, kommenteres:

- Voksenopplæringen har også hatt en moderat utgiftsvekst fra 2024 til 2025, men noe lavere enn prisveksten.

Svar: Innen voksenopplæringen er det allerede gjennomført betydelige tilpasninger.

Bemanningen er redusert med tre årsverk. I tillegg ble midlertidige stillinger og vikarbruk redusert fra høsten 2025. Dette innebærer at virksomheten i dag i all hovedsak består av fast ansatte. Samtidig er det krevende å operere med et statisk bemanningsnivå, da både deltakergrunnet og oppdragsmengden varierer betydelig.

Med bakgrunn i forventet aktivitetsnivå fremover vurderes dagens bemanning som nødvendig for å kunne opprettholde et forsvarlig og helhetlig tjenestetilbud. Voksenopplæringen ivaretar ikke bare ordinær undervisning, men også en rekke oppgaver av betydning for kommunen. Dette inkluderer samarbeid med videregående skole, spesialundervisning for voksne, leveranser av norskopplæring til ansatte ved Sykehuset Namsos, samt gjennomføring av statlig finansierte prosjekter. I tillegg leveres hele voksenopplæringstilbudet til Overhalla kommune. Dette har gitt en inntekt i 2025 på 4.5 millioner kroner. Disse elevene går inn i ordinære grupper, som medfører at Namsos kommune kan gi en bedre og mer differensiert undervisning, i tillegg til at dette er kostnadseffektivt.

Virksomheten har en finansieringsmodell som i stor grad er aktivitetsbasert, med inntekter fra salg av tjenester, statlige tilskudd og prosjektmidler. Dette innebærer at bemanningsnivået er tett koblet til inntektsgrunnet. Et av flere prosjekter som er finansiert av statlige midler er "Jobbsjansen". Dette er et kvalifiseringsprogram for kvinner som ikke har rett på introduksjonsprogram. Våren 2026 har vi hatt 10 plasser i dette prosjektet. Omtrent 90% av de som har deltatt på dette prosjektet har kommet seg ut i jobb eller utdanning. Dette prosjektet har pågått siden 2022. Slike prosjekter krever bemanning, og vi anser dette som et svært viktig forebyggende tiltak.

Ytterligere reduksjoner i bemanningen vil derfor kunne få direkte konsekvenser for tjenestetilbudet og kommunens samlede inntekter. Redusert kapasitet kan føre til bortfall av oppdrag og samarbeid, samt lavere statlige overføringer, ettersom disse ofte beregnes ut fra aktivitet og omfang. Det er også en reell risiko for at lovpålagte krav, herunder heldagstilbud i introduksjonsprogrammet, ikke kan oppfylles fullt ut.

Det må også tas høyde for betydelig usikkerhet fremover, både når det gjelder tilfang av deltakere og eksterne oppdrag. Eventuelle ytterligere tilpasninger, herunder mulig nedbemanning i 2027, må derfor vurderes i lys av både tjenestekvalitet, lovkrav og økonomiske konsekvenser.

Det er viktig å påpeke at ytterligere nedbemanning nå vil innebære reduksjon i faste stillinger, med de konsekvenser det får i form av oppsigelser eller omplasseringer. Dette understreker behovet for en helhetlig og langsiktig tilnærming til videre organisering og ressursbruk.

En reduksjon i utgifter vil i denne sammenhengen også medføre en reduksjon i inntekter. Ytterligere bemanningskutt kan svekke kvaliteten i opplæringen, blant annet gjennom større grupper og/eller færre undervisningstimer per deltager. Videre er det avgjørende at deltagerne gis et tilstrekkelig grunnlag for overgang til arbeidslivet eller videre utdanning, herunder for å forebygge behov for sosialhjelp.

3. Landbruk

Vi spør kommunedirektøren om å kommentere en reduksjon av bemanning og ressursbruk på kommunens landbrukstjenester?

Omtalen av dette tjenesteområdet er i liten grad omtalt i rapportene som er framlagt, og derfor vil Namsos SV vise til Statsforvalteren i Trøndelag, som i 2025 har redegjort for fordeling av frie midler til kommunene og årsverk på landbrukskontorene.

Her vises til fordelingen av landbrukskriteriet og antall årsverk i kommunene i samme figur, og tallene viser at det er stor forskjell i størrelsen på landbrukskontorene i fylket målt i antall årsverk.

Svar: Namsos kommune er en stor skog- og landbrukskommune. Det har i arbeidet med omstillingsplan blitt vurdert muligheten for reduksjoner også på dette området, men på grunn av omfang og kompleksitet har det ikke blitt vurdert som mulig eller hensiktsmessig å redusere ressursene på dette området ytterligere.

4. Skolestruktur

Vi spør kommunedirektøren om alle aktuelle potensielle utgifter knyttet til en mulig nedleggelse av skoler/ungdomstrinn er godt nok vurdert?

Mangfoldet og utfordringsbildet i Namsoskolene er stort og det er ulike behov blant elevene ved alle skolene. Det vil si at det er behov for grupperom eller andre rom der enkeltelever eller små grupper kan trekkes ut av ordinær undervisning ved faglige vurderinger fra skolene.

I utredningen fra kommunedirektøren knyttet til mulig ny skolestruktur står det hos Vestbyen og Høknes barneskole at «mottaksskolene har kapasitet» til å ta imot elevene fra henholdsvis Sørenget skole og Namsos Barneskole. Ved omvisningen hos de fire barneskolene (Sørenget, Vestbyen, Namsos B og Høknes B) ble det hevdet muntlig fra rektorene ved Vestbyen og Høknes at de har kapasitet. Flere lærere ved de to skolene har tatt kontakt med representanter fra Namsos SV og hevder dette ikke stemmer. Det er ikke så god kapasitet ifølge disse lærerne som det hevdes fra administrasjonen.

Vestbyen Skole

Har skolen god nok kapasitet knyttet til klasserom, grupperom, garderobe for elever og ansatte, toaletter for elever og ansatte samt arbeidsplasser til ansatte? Hvis nei, hva er kostnadene knyttet til utbedringer?

I utredningen er det pekt på mulige trafikale utfordringer knyttet til å øke elevmassen. Hva er kostnadene av å gjennomføre trafikale utbedringer knyttet til levering og henting samt eventuelle parkeringsutfordringer ved Vestbyen skole for ansatte?

Svar: Vestbyen skole har en beregnet kapasitet på 324 elever. I analysene vil skolen på sitt meste ha om lag 280 elever ved ny struktur i skoleåret 2028/29. Skolen har 14 klasserom med tilhørende grupperom. Hver fløy har to garderober med egne toaletter, samt fellesarealer hvor det er mulig å arbeide i grupper eller i ulike prosjekter.

Elevtallsprognosene viser at “mottaksskolene” samlet sett skal kunne håndtere elevøkningen innenfor dagens arealer.

Høknes barneskole

Har skolen god nok kapasitet knyttet til klasserom, grupperom, garderobe for elever og ansatte, toaletter for elever og ansatte samt arbeidsplasser til ansatte? Hvis nei, hva er kostnadene knyttet til utbedringer?

I utredningen er det pekt på mulige trafikale utfordringer knyttet til å øke elevmassen. Hva er kostnadene av å gjennomføre trafikale utbedringer knyttet til levering og henting samt eventuelle parkeringsutfordringer ved Høknes B for ansatte?

Skoleveien til fots for potensielle elever fra Namsos Barneskole kan bli utfordrende. Elevene vil i all hovedsak ta snarveier fra Bjørum/Svenskbyen for å komme ned til Høknes Barneskole.

Namsos SV er bekymret for at en stor andel av elevene vil velge å gå ned ved Oasen eller snarveien ned mot tennisbanen og da løpe over veien der. Er det sett på potensielle usikkerhetsmomenter knyttet til dette, og hvilke tiltak er vurdert for å opprettholde en trygg skolevei for disse potensielt nye elevene ved Høknes B?

Svar: Administrasjonens vurdering bygger på klasseromskapasitet, elevtallsprognoser og tilgjengelige arealer. Samtidig er det forståelse for at ansatte kan oppleve dagens kapasitet som presset i perioder eller på enkelte funksjoner.

I skolebruksplanen beskrives Høknes skole med et netto generelt læringsareal på 2 332 m², som tilsvarer en beregnet elevkapasitet på 466 elever.

I høringsnotatet er det lagt til grunn at skolen på det meste vil ha 438 elever, med et gjennomsnitt på om lag 21 elever per klasse fordelt på tre klasser per trinn. Elevtallsprognosene viser at “mottaksskolene” samlet sett skal kunne håndtere elevøkningen innenfor dagens arealer.

Kommunedirektøren vurderer at trafikale forhold rundt Høknes barneskole er et tema som må følges opp ved eventuelle endringer i skolekretsene, men at det per i dag ikke er identifisert behov for større trafikale investeringer eller omfattende utbedringer. Det er allerede i dag elever som går over de aktuelle gangfeltene og langs de aktuelle strekningene, både elever som går på Høknes barneskole og elever som har startet på ungdomsskolen. Området har oversiktlige veier, lav fartsgrense, skiltede gangfelt og gang- og sykkelvei på strekningene som benyttes av elevene.

Kommunedirektøren er kjent med bekymringen knyttet til at enkelte elever kan velge snarveier framfor anbefalte gangruter. Dette er forhold som også gjelder i dag, og som må følges opp gjennom informasjon, holdningsarbeid og samarbeid mellom skole, foresatte og aktuelle fagmiljø. Dersom det vedtas endringer i skolekretsene, vil trafikksikkerhet og anbefalte skoleveier bli vurdert nærmere i samarbeid med relevante aktører.

Når det gjelder parkering og levering/henting ved skolen, vurderes det å være tilstrekkelig kapasitet i området, blant annet gjennom parkeringsarealene ved Namsoshallen. Samtidig er kommunen kjent med at enkelte foresatte i dag parkerer på steder hvor det ikke er tillatt å parkere. Dette er en utfordring som også eksisterer med dagens elevgrunnlag. Kommunen samarbeider allerede med parkeringsvakt og aktuelle instanser for å redusere denne utfordringen gjennom oppfølging og informasjon. Kommunedirektøren vurderer derfor at utfordringen i større grad handler om etterlevelse av eksisterende trafikk- og parkeringsregler enn mangel på tilgjengelig parkeringskapasitet.

Skolekretsgrenser og overgang til ungdomsskole

Namsos sentrum har pr dags dato to ungdomsskoler; Namsos U og Høknes U.

Skolekretsgrensene er pr dags dato at elever som er ferdige i 7.klasse ved Høknes B, går over til Høknes U etter endt barneskole. Barneskoleelever fra Vestbyen, Sørenget og Namsos B gjennomfører ungdomsskoletiden ved Namsos U.

Med forslag til nye skolekretsgrenser vil det bli tre parallelle klasser ved Høknes B som vil medføre at det vil bli tre klasser fra Høknes B som skal starte på Høknes U høsten 2028 så fremt skolestrukturen blir endret. Videre vil det bli to klasser som går ut fra Vestbyen skole som skal starte på Namsos U. Har Høknes U kapasitet til å ta imot en slik økning av elevmassen? Det er planlagt/diskutert ny ungdomsskole i sentrum, men denne står neppe klar til høsten 2028. Tenker kommunedirektøren at det skal være andre skolekretsgrenser for ungdomstrinnet eller tenker man at elever fra Høknes B skal gå på Høknes U også ved en eventuell endring av skolekretsgrenser samt eventuell nedleggelse av skoler?

Svar: Kommunedirektøren vurderer at Høknes ungdomsskole har kapasitet til å ta imot den elevøkningen som følger av foreslåtte endringer i skolekretsene. I skolebruksplanen fra Norconsult vises det til at netto generelt læringsareal ved skolen er på 1 402 m², noe som tilsier en elevkapasitet på om lag 304 elever opp mot arealnormen. Det er for 2026/27 212 elever på mellomtrinnet (5. - 7. trinn) ved Høknes barneskole, som da blir grunnlaget for antallet på Høknes ungdomsskole i årene fremover.

Det vurderes som mest hensiktsmessig at elever fra Høknes barneskole i hovedsak får sitt ungdomsskoletilbud ved Høknes ungdomsskole, mens elever fra Vestbyen skole i praksis vil få sitt ungdomsskoletilbud ved Namsos ungdomsskole. Dette vil bidra til en mer balansert elevfordeling mellom ungdomsskolene i sentrum fram mot en eventuell framtidig samling av ungdomstrinnene.

En slik løsning vil innebære et avvik fra dagens forskrift om skolekretsgrenser for ungdomstrinnet. Opplæringsloven åpner samtidig for at kommunen kan gjøre slike vurderinger gjennom enkeltvedtak og administrativ skoleplassering i en overgangsperiode. Kommunedirektøren vurderer at dette vil være en hensiktsmessig og forsvarlig løsning fram mot en framtidig avklaring av ungdomsskolestrukturen i sentrum.

Lang skoleskyss og barns trygghet.

Noen elever i vår kommune har lang skolevei. De elever som bor lengst fra sin skole vil kunne ha en skolevei på opp til 1 ½ t hver vei. For noen elever har de skoleskyss med rutebuss. Teoretisk vil det kunne være barn i 1. klasse som ved skolestart er 5 ½ år som har en så slik bussreise. Hvordan vil kommunedirektøren sikre disse elevene en trygg og sikker reise til skolen?

Svar: Kommunedirektøren er opptatt av at elever med lang skolevei skal ha en trygg og forsvarlig skolehverdag. Samtidig er det viktig å understreke at kommunen allerede i dag har elever med lang reisevei og lav alder som benytter skoleskyss, blant annet elever som reiser fra Lund til Sørenget skole. Lange skoleveier er derfor ikke et nytt forhold i kommunen, men noe som allerede håndteres innenfor dagens organisering og regelverk.

For enkelte elever kan det være behov for særskilte tiltak knyttet til trygghet, oppfølging eller tilsyn i forbindelse med skoleskyss og ventetid. I retningslinjene for skoleskyss i Trøndelag fylkeskommune punkt 4.4 vises det til at elever som får skyss til og fra skolen, har rett til reisefølge og tilsyn før og etter opplæringen dersom de trenger det, jf. opplæringsloven §§ 4-2 og 28-7. Retten til tilsyn kan også gjelde ved bytte av transportmiddel dersom det kan oppstå farlige situasjoner.

Det følger videre av regelverket at kommunen har ansvar for å organisere og finansiere nødvendig reisefølge og tilsyn så lenge eleven har behov for dette. Slike behov må vurderes konkret i den enkelte situasjon, og det må eventuelt fattes enkeltvedtak om tilsyn eller andre nødvendige tiltak.

Kommunedirektøren vurderer derfor at trygg og forsvarlig skoleskyss må ivaretas gjennom både ordinære skyssordninger og individuelle vurderinger av elever som har behov for ekstra oppfølging eller tilrettelegging

Ny lokalisering av voksenopplæringen

Med bakteppet fra kommunedirektøren om «god kapasitet» ved eventuell mottaksskole Høknes B, er det sett på muligheten for å frigi bygg brukt til mellomtrinn ved Høknes B? Elever her flyttes da inn i «hovedbygget» ved Høknes B og voksenopplæringen flyttes da inn i bygg som benyttes til mellomtrinnet ved Høknes B?

Svar: Det anbefales ikke å frigi dagens mellomtrinnsbygg på Høknes barneskole til voksenopplæring og integrering. Dette bygget inneholder spesialrom for kunst og håndverk, arbeidsrom ansatte og avdeling for mat og helse. Det andre bygget mangler disse funksjonene. Det anbefales å videreføre grunnskoledrift i begge byggene med tanke på overstående, men også er erfaringene fra andre kommuner at det å blande et barne- og voksenmiljø (elever) ikke er å anbefale. Det vurderes mer hensiktsmessig å vurdere andre formålsbygg som er 100 % frigjorte til voksenopplæring og integrering.

5. Kirke

I rapporten er det nevnt en bærekraftig kirkestruktur, med mulig innsparing fra 2029 på 1,5 mill. Hva ligger i det tallet, og hvorfor er det foreslått først i 2029? Har kommunedirektøren vurdert å se på større og raskere budsjettjusteringen innen dette området?

Svar:

Dette er forslag fra KS konsulent basert på ressursbruk sammenlignet med landet ellers, og er som flere ulike tiltak under vurdering i forbindelse med kommunedirektøren sitt endelige forslag til omstillingsplan.